

برنامه‌نویسی پویا

ضرب زنجیره‌ای ماتریس‌ها (Chained Matrix Multiplication)

پاسخ:

پرسش: تعداد ضربهای مورد نیاز؟

$$A_{2 \times 3} B_{3 \times 4} = C_{2 \times 4}, \quad c_{ij} = \sum_{k=1}^3 a_{ik} b_{kj}$$

So each element requires **3 multiplications**. The total number of multiplications for C is

$$2 \times 3 \times 4 = 24.$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 9 & 1 \\ 2 & 3 & 4 & 5 \\ 6 & 7 & 8 & 9 \end{bmatrix} = ?$$

در حالت کلی تعداد ضربهای مورد نیاز $A_{i \times j} B_{j \times k}$ برابر $i \times j \times k$ است.

مثال: تعداد ضربهای مورد نیاز برای $A_{20 \times 2} B_{2 \times 30} C_{30 \times 12} D_{12 \times 8}$ حساب کنید.

نخست باید ترتیب‌های ممکن را ایجاد و سپس در ترتیب‌های ممکن، تعداد حاصلضرب را حساب کنیم.

$$A(B(CD)): 30 \times 12 \times 8 + 2 \times 30 \times 8 + 20 \times 2 \times 8 = 3680 \quad ((AB)C)D: 20 \times 2 \times 30 + 20 \times 30 \times 12 + 20 \times 12 \times 8 = 10320$$

$$(AB)(CD): 20 \times 2 \times 30 + 30 \times 12 \times 8 + 20 \times 30 \times 8 = 8880 \quad A(BC)D: 2 \times 30 \times 12 + 20 \times 2 \times 12 + 20 \times 12 \times 8 = 3120$$

$$A((BC)D): 2 \times 30 \times 12 + 2 \times 12 \times 8 + 20 \times 2 \times 8 = 1232$$

مساله اصلی یافتن ترتیبی از محاسبه حاصلضرب‌هاست که کمترین تعداد ضرب را نیاز داشته باشد.

پرسش: ترتیب‌های ممکن برای حاصلضرب پنج ماتریس $A_1 \times A_2 \times A_3 \times A_4 \times A_5$ چیست؟ ترتیب‌های ممکن را نشان دهید.

رویکرد برنامه‌نویسی پویا

$$\begin{cases} M[i][j] = \min_{i \leq k \leq j-1} \{M[i][k] + M[k+1][j] + d_{i-1} d_k d_j\}, & \text{for } i < j \\ M[i][i] = 0 \end{cases}$$

پرسش: آیا اصل بهینگی برای مساله یافتن ترتیب بهینه (کمترین تعداد ضرب)، برقرار است؟

مثال:

$$M[1][2] = 5 \times 2 \times 3 = 30$$

$$M[2][3] = 2 \times 3 \times 4 = 24$$

$$M[3][4] = 3 \times 4 \times 6 = 72$$

$$M[4][5] = 4 \times 6 \times 7 = 168$$

$$M[5][6] = 6 \times 7 \times 8 = 336$$

$$A_1 \times A_2 \times A_3 \times A_4 \times A_5 \times A_6$$

$$5 \times 2 \quad 2 \times 3 \quad 3 \times 4 \quad 4 \times 6 \quad 6 \times 7 \quad 7 \times 8$$

$$d_0 \quad d_1 \quad d_1 \quad d_2 \quad d_2 \quad d_3 \quad d_3 \quad d_4 \quad d_4 \quad d_5 \quad d_5 \quad d_6$$

$$\begin{aligned}
 M[1][3] &= \min_{1 \leq k \leq 2} \{M[1][k] + M[k+1][3] + d_0 d_k d_3\} \\
 &= \min \{M[1][1] + M[2][3] + d_0 d_1 d_3, \\
 &\quad M[1][2] + M[3][3] + d_0 d_2 d_3\} \\
 &= \min \{0 + 24 + 5 \times 2 \times 4, 30 + 0 + 5 \times 3 \times 4\} \\
 &= 64
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 M[1][4] &= \min_{1 \leq k \leq 3} \{M[1][k] + M[k+1][4] + d_0 d_k d_4\} \\
 &= \min \{M[1][1] + M[2][4] + d_0 d_1 d_4, \\
 &\quad M[1][2] + M[3][4] + d_0 d_2 d_4, \\
 &\quad M[1][3] + M[4][4] + d_0 d_3 d_4\} \\
 &= 132
 \end{aligned}$$

Problem: Determining the min no. of multiplications needed to multiply n matrices .

Inputs : no. of matrices, n , array of integers d where $d[i-1] \times d[i]$ is the dimension of the i th matrix.

Outputs: *minmult*, the min no. of multiplications.

```

void minmult (int n, const int d[], index P[][])
{
    index i, j, k, diagonal;
    int M[1..n][1..n];

    for (i=1; i ≤ n; i++)
        M[i][i]=0;

    for (diagonal=1; diagonal ≤ n-1; diagonal++) {
        for (i=1; i ≤ n-diagonal; i++)
            {
                j = i+ diagonal;
                M[i][j] = min_{i ≤ k ≤ j-1} {M[i][k] + M[k+1][j] + d[i-1]d[k]d[j]}
                P[i][j] = a value of k that gave the minimum;
            }
        return M[1][n]; }
}

```

Alg. 6-1

Time Complexity?

$$T(n) \in \Theta(n^3)$$

Problem: Print the optimal order for multiplying n matrices.

Inputs: positive integer n and the array P .

Output: the optimal order for multiplying the matrices.

چاپ ترتیب بهینه برای پرانتزگذاری ماتریس‌ها

```

void order (index i, j)
{
    if (i = j)
        cout << "A" << i;
    else {
        k=P[i][j];
        cout << "(";
        order(i, k);
        order(k+1, j);
        cout << ")";
    }
}

```

Alg. 6-2

Time Complexity?

$$T(n) \in \Theta(n)$$

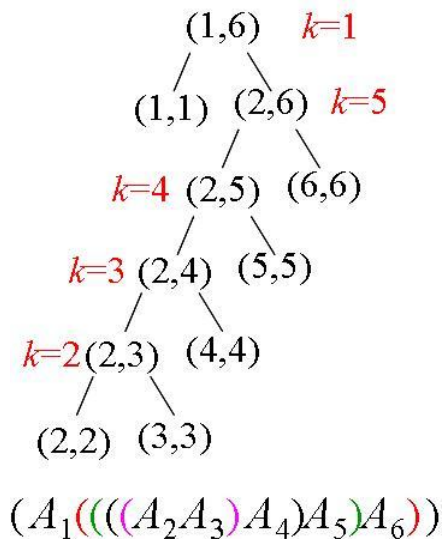
پوشش: چگونه از ماتریس P، ترتیب پرانتزگذاری ماتریس‌ها (شکل ۱-۶)، جهت محاسبه حاصلضرب، به دست می‌آید؟

	1	2	3	4	5	6
1	0	30	64	132	226	348
2		0	24	72	156	268
3			0	72	198	366
4				0	168	392
5					0	336
6						0

ماتریس M

$$P = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ & 0 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ & & 0 & 3 & 4 & 5 \\ & & & 0 & 4 & 5 \\ & & & & 0 & 5 \\ & & & & & 0 \end{bmatrix}$$

ماتریس P

شکل ۱-۶: درخت بازگشتی

پوشش: کمترین تعداد ضرب و ترتیب بهینه را برای چهار ماتریس $A_{2 \times 3} \times B_{3 \times 4} \times C_{4 \times 6} \times D_{6 \times 7}$ با روش برنامه‌نویسی پویا، بیابید.

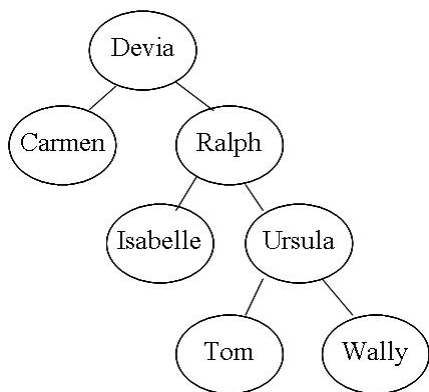
درخت جستجوی دودویی بهینه

(Optimal Binary Search Trees = OBST)

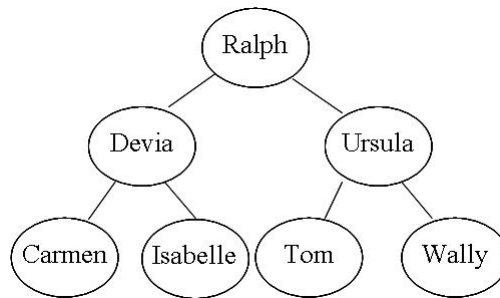
یادآوری از ساختمان داده‌ها

Definition of Binary Tree: A binary tree is the tree that each node has at most two children.

1. Depth (Level): the number of edges from the root to the node.
2. Left Subtree: the subtree whose root is the left child of the node.
3. Right Subtree: the subtree whose root is the right child of the node.
4. Balanced: the depth of the two subtrees of every node never differs by more than 1.

شکل ۳-۶: درخت دودویی نامتوازن

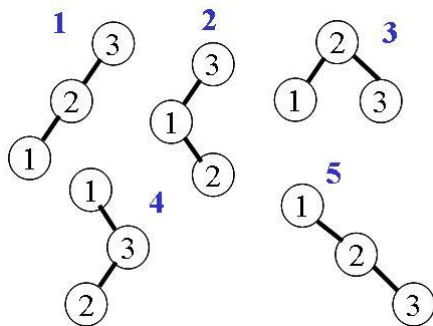

شکل ۲-۶: درخت دودویی متوازن

درخت جستجوی دودویی (Binary Search Trees = BST)

A binary search tree is a binary tree of items (keys) that come from an ordered set, such that:

1. Each node contains one key.
2. The keys in the left subtree of a given node are less than the key in that node.
3. The keys in the right subtree of a given node are greater than or equal to the key in that node.

شکل ۶-۴: درخت‌های جستجوی دودویی ممکن

مثال:

Five different trees where $n=3$. Let $p_1=0.7$, $p_2=0.2$ and $p_3=0.1$. What is the average search time?

1. $3(0.7)+2(0.2)+1(0.1) = 2.6$
2. $2(0.7)+3(0.2)+1(0.1) = 2.1$
3. $2(0.7)+1(0.2)+2(0.1) = 1.8$
4. $1(0.7)+3(0.2)+2(0.1) = 1.5$
5. $1(0.7)+2(0.2)+3(0.1) = 1.4$

یافتن درخت جستجوی دودویی بهینه

A more efficient algorithm is **Dynamic Programming**. The optimal tree for Key_i through Key_j is arranged in a tree that

minimizes $A[i][j] = \sum_{m=i}^j c_m p_m$, $A[i][i] = p_i$

c_m : the number of comparisons to locate Key_m . p_m : the probability that Key_m is the search key.

$$A[i][j] = \min_{i \leq k \leq j} \{A[i][k-1] + A[k+1][j]\} + \sum_{m=i}^j p_m, \text{ for } i < j$$

نکته: الگوریتم برنامه‌نویسی پویا برای یافتن درخت جستجوی دودویی بهینه، مشابه الگوریتم یافتن ترتیب بهینه در حاصلضرب زنجیره‌ای ماتریس‌هاست.

مساله فروشنده دوره‌گرد (Traveling Salesperson Problem = TSP)

void travel (int n, const number W[][], index P[][], number& minlength)

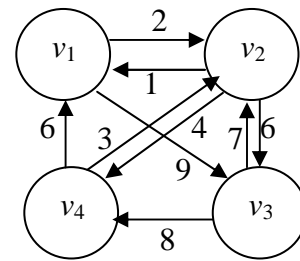
```

{ index i, j, k;
  number D[1..n][subset of V-{v1}];
  for (i = 2; i ≤ n; i++)
    D[i][∅]=W[i][1];
  for (k = 1; k ≤ n-2; k++)
    for (all subsets A ⊆ V-{v1} containing k vertices)
      for (i such that i ≠ 1 and v_i is not in A) {
        D[i][A]=min {W[i][j]+D[j][A-{v_j}]} ;
        P[i][A]= value of j that gave the minimum;
      }
  D[1][V-{v1}]=min {W[1][1]+D[j][V-{v1,v2}]} ;
  P[1][V-{v1}]= value of j that gave the minimum ;
  minlength=D[1][V-{v1}];
}
    
```

Alg. 6-3

$$T(n) = \sum_{k=1}^{n-2} (n-1-k)k \binom{n-1}{k} = (n-1) \sum_{k=1}^{n-2} k \binom{n-2}{k}$$

$$= (n-1)(n-2)2^{n-3} \in \Theta(n^2 2^n)$$

شکل ۵-۶: گراف مثال

- Length[v1,v2,v3,v4,v1] = 22
- Length[v1,v3,v2,v4,v1] = 26
- Length[v1,v3,v4,v2,v1] = 21

If there are n vertices, how many possible tours?

$$(n-1)(n-2)(n-3)\dots 1 = (n-1)!$$

مثال: برای ۲۰ شهر، مساله فروشنده دوره‌گرد را بررسی کنید.

Brute-force: $19! \mu s = 3857 \text{ years}$ 😞

Dynamic Programming: $(20-1)(20-2)2^{20-3} \mu s = 45 \text{ sec}$ 😊!!

تمرین‌ها

تمرین ۱-۶: نشان دهید الگوریتم ۶-۱، دارای تکرار $T(n) = \frac{n(n-1)(n+1)}{6} \in \Theta(n^3)$ است.

تمرین ۲-۶: ترتیب‌های ممکن برای حاصلضرب شش ماتریس $A_1 \times A_2 \times A_3 \times A_4 \times A_5 \times A_6$ بیابید؟